

Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych

W Polsce od wielu lat wzrasta problem zagospodarowania terenów poprzemysłowych. Po wejściu Polski do Unii problem ten stanął w centrum zainteresowania nie tylko Ministerstwa Środowiska, ale także władz wojewódzkich, samorządowych i gminnych.

W samej tylko Małopolsce takich miejsc jest około 2 tys., a znacznie więcej na terenie województwa śląskiego.

W Małopolsce na działania w zakresie rewitalizacji i rekultywacji terenów zdegradowanych są już nawet fundusze unijne – nie wykorzystano na ten cel jeszcze 12 mln złotych.

Powód – brak dobrych projektów, doświadczenia, dobrych specjalistycznych firm, które umiałyby sobie poradzić z tym zagadnieniem.

Jednym z pozytywnych przykładów rekultywacji terenu poprzemysłowego jest działalność firmy Slag Recycling prowadzącej prace na terenie hałdy odpadów krakowskiego oddziału Mittal Steel Poland oraz hałdy huty Kościuszko w Chorzowie.

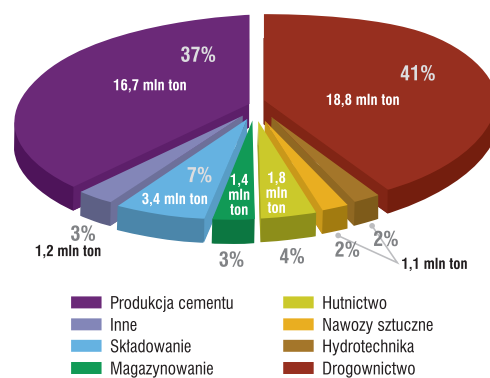
Spółka Slag Recycling została założona w 1998 r. przez brytyjskich udziałowców m.in. firmę St Paul's, która jest niekwestionowanym ekspertem w zakresie rekultywacji i rewitalizacji nieużytków poprzemysłowych w Północnej i Środkowej Anglii. Tereny te znane są z problemów związa-

nych z upadkiem przemysłu ciężkiego, wydobywczego oraz znaczną degradacją środowiska naturalnego.

Obecnie Slag Recycling zajmuje się tzw. rekultywacją techniczną terenu 160 ha będącego składowiskiem żużli hutniczych powstających jako produkt uboczny w trakcie procesów produkcji surówki żelaza i stali w krakowskim oddziale Mittal Steel Poland oraz terenu składowiska żużla Huty Kościuszko w Chorzowie.

Krakowska hałda powstała w latach 60. i do roku 1998 zgromadziła 20 mln ton żużli.

Wykres: Wykorzystanie żużli w krajach Unii Europejskiej.

Obecnie firma jest w połowie eksploatacji hałdy i 11 mln ton żużli opuściło teren największej dzielnicy Krakowa – Nowej Huty. Jest to jedna z największych inwestycji proekologicznych sektora prywatnego w Europie Centralnej.

Żużle hutnicze są używane powszechnie w innych krajach Unii Europejskiej do budowy dróg, parkingów i nasypów, produkcji cementu czy wełny mineralnej (wykres).

Po wykonaniu wielu ekspertyz krakowskiej hałdy i badań prowadzonych przez niezależne laboratoria i instytuty badawcze stwierdzono, że również żużle Slag Recycling są świetnym materiałem dla sektora budowlanego.

Wykorzystanie żużli oprócz rewitalizacji terenu przy krakowskiej hucie ma również inny ważny aspekt ekologiczny, jest nim ograniczenie eksploatacji złóż kruszyw naturalnych, które są zasobem nieodnawialnym. Innym nie mniej ważnym aspektem było stworzenie konkurencyjnego cenowo zaplecza kruszyw dla firm budownictwa drogowego, dzięki czemu koszty inwestycji drogowych w województwie małopolskim mogły być zmniejszone o koszty transportu kruszyw z bardziej odległych rejonów.

Aktualnie firma może pochwalić się wieloma udanymi inwestycjami, wybudowanymi z udziałem kruszyw przez nią produkowanych, między innymi: południową obwodnicą miasta Krakowa, budową drogi Chabówka – Rdzawa, ul. Wita Stwosza, Tischnera, obwodnicą Wadowic, parkingami i dojazdami do wielu hi-

permarkietów – M1, Castorama, Geant, Tesco, wielu osiedli mieszkaniowych jak również modernizacją płyty Rynku Głównego w Krakowie, Placu Mariackiego czy modernizacją Kopca Kościuszki.

Intensywna eksploatacja żużli szacowana jest na kolejne 5 lat. Jak ostatecznie będzie wyglądał obszar po największej hałdzie na razie nie jest jednoznacznie określone a pomysłów jest wiele.

Udziałowiec – firma St Paul's może pochwalić się zadziwiającymi osiągnięciami w zakresie przywrócenia takich terenów do normalnego życia.

Możemy przytoczyć kilka przykładów takich przedsięwzięć:

Cortonwood w pobliżu miejscowości Barnsley

Rekultywacją objęty był obszar 100 ha po kopalni węgla kamiennego wraz z hałdami oraz z terenem koksowni. Teren był silnie skażony. Projekt był zrealizowany we współpracy z Agendą Rządową (English Partnership), do której wnoszony był majątek upadłych firm państwowych.

Firma St Paul's opracowała szczegółowe studium wykonalności projektu, pozyskała środki finansowe w znacznej mierze refundowane z funduszy UE oraz po rekultywacji terenu zajmowała się prowadzeniem inwestycji budowlanych.

Obecnie trudno uwierzyć, iż tereny te jeszcze 14 lat temu były skażone i zdegradowane przez przemysł. Na 20 ha powstało osiedle – 600 domów mieszkalnych,

13 ha zajmuje centrum handlowe (Morrisson, Next, Matalan i inne) natomiast na 13 ha zostały wybudowane powierzchnie magazynowe, biurowe i tereny przemysłowe. Rekultywacja terenu oraz budowa parku trwała 12, lat w tym czasie zatrudnienie znalazło tam 1250 osób (ok. 550 osób znalazło zatrudnienie na obszarach zrewitalizowanych, pozostałe pracują dla firm powiązanych).

Doncaster Carr w Doncaster

Celem inwestycji było zagospodarowanie obszaru 20 ha podmiejskich mokradeł i nieużytków. W wyniku prac melioracyjnych, porządkowych a następnie budowlanych powstało centrum handlowe, centrum sportowo-rekreacyjne, obiekty przemysłowe i biurowe (oddano do użytku 3251m² powierzchni biurowych). Zatrudnienie w nowo powstałej strukturze znalazło ok. 200 osób).

Z długiej listy inwestycji zrealizowanych przez firmę St Paul's możemy jeszcze wymienić: Doncaster Hungerhill, Dearne Valley Park, Stella North Newcastle nad rzeką Tyne.

Na wszystkie rewitalizowane inwestycje firma St Paul's udziela gwarancji, iż teren będzie ekologicznie czysty i bezpieczny. Solidność, duże doświadczenie firmy oraz zrealizowane inwestycje są najlepszą gwarancją dla banków, które udzielają potrzebnych kredytów na sfinalizowanie inwestycji.

Renata Ród